Oświadczenie złożone
przez senatorów
Stanisława Karczewskiego, Rafała Ambrozika, Włodzimierza Bernackiego, Krzysztofa Bieńkowskiego, Przemysława Błaszczyka, Annę Bogucką, Jerzego Chróścikowskiego, Grzegorza Czeleja, Wiesława Dobkowskiego, Wiktora Durlaka, Leszka Galembę, Stanisława Gogacza, Mieczysława Golbę, Macieja Górskiego, Jana Hamerskiego, Józefa Jodłowskiego, Andrzeja Kalatę, Marka Komorowskiego, Waldemara Kraskę, Ryszarda Majera, Roberta Mamątowa, Marka Pęka, Jarosława Rusieckiego, Janinę Sagatowską, Michała Seweryńskiego, Wojciecha Skurkiewicza, Krzysztofa Słonia, Aleksandra Szweda, Kazimierza Wiatra, Jacka Włosowicza i Alicję Zając
na 43. posiedzeniu Senatu
w dniu 16 października 2025 r.

Oświadczenie skierowane do marszałek Senatu Małgorzaty Kidawy-Błońskiej

Pani Marszałek!

Zgodnie z polską tradycją parlamentarną Senat zajmował się sprawami wychodźstwa już w czasach II Rzeczypospolitej. Po upadku PRL izba wyższa polskiego parlamentu ponownie przejęła kompetencje swojej przedwojennej poprzedniczki. Z uwagi na tę piękną tradycję bolesne jest wykorzystywanie środków przeznaczonych dla Polonii do propagowania w sposób absolutnie stronniczy politycznej narracji jednej strony sporu politycznego.

Konkurs „Senat – Polonia" to inicjatywa obecnego kierownictwa izby wyższej parlamentu, której celem jest wsparcie środowisk polonijnych i polskich za granicą, a także promocja Polski i kultury polskiej oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego.

W konkursie rozstrzygniętym w kwietniu wzięło udział 256 podmiotów, a budżet wyniósł 71,5 miliona zł. Jednym z beneficjentów konkursu została wzbudzająca kontrowersje od czasów ostatniej kampanii prezydenckiej Fundacja „Otwarty Dialog", która w ramach konkursu zgłosiła kilka projektów i otrzymała w sumie prawie 1 milion, 900 tysięcy zł. Wśród sfinansowanych przez Senat inicjatyw było wydarzenie zatytułowane „Londyńskie czwartki literackie. Spotkania z polonijnymi autorami". Fundacja „Otwarty Dialog" otrzymała na nie 57 tysięcy 700 zł. Mimo ambitnych zapowiedzi pod koniec września br. w ramach rzeczonych czwartków odbyło się spotkanie z Aleksandrą Sarną, autorką książki „Debil" o byłym polskim prezydencie, panu drze Andrzeju Dudzie, i „Alfons" o obecnym prezydencie RP, panu drze Karolu Nawrockim.

Obie pozycje są paszkwilami politycznymi, które ze względu na kontrowersje i podejrzenia naruszania wizerunku głowy państwa (co jest penalizowane) zostały wycofane ze sprzedaży w niektórych sieciach księgarń, jednak dzięki środkom finansowym z Senatu były eksponowane podczas zagranicznych spotkań wraz z logo Senatu jako patrona wydarzenia. Kolejni goście zapraszani w ramach rzeczonych wydarzeń, podobnie jak wymieniona wcześniej pani Aleksandra Sarna, mieszkają w Polsce, czyli de facto nie można ich zaliczyć do autorów polonijnych. Wzbudzają też negatywne emocje i w istocie promują konfrontacyjne środowiska, a ich powiązanie z polską kulturą i narodowym dziedzictwem jest mocno wątpliwe.

Jako senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej wyrażamy oburzenie zaistniałą sytuacją. Nie zgadzamy się na traktowanie izby wyższej polskiego parlamentu jako instytucji w rzeczywistości szkalującej polskość. Nie chcemy, by w ramach promocji Polski i kultury polskiej oraz zachowania dziedzictwa kulturowego

i historycznego za granicą na piedestale stawiane były osoby, które nie reprezentują wysokiej kultury osobistej, czego wyrazem jest obrażanie innych osób. Nie godzimy się na to, by działania niezgodne z prawem były finansowane ze środków Senatu RP. Oczekujemy, że Kancelaria Senatu nie zaakceptuje rozliczenia przedstawionego przez Fundację „Otwarty Dialog" z uwagi na niewywiązanie się przez rzeczoną fundację z zadania propagowania polskości poza granicami Polski i na przyzwolenie na działania podlegające w Polsce karze.

Stanisław Karczewski
Rafał Ambrozik
Włodzimierz Bernacki
Krzysztof Bieńkowski
Przemysław Błaszczyk
Anna Bogucka
Jerzy Chróścikowski
Grzegorz Czelej
Wiesław Dobkowski
Wiktor Durlak
Leszek Galemba
Stanisław Gogacz
Mieczysław Golba
Maciej Górski
Jan Hamerski
Józef Jodłowski
Andrzej Kalata
Marek Komorowski
Waldemar Kraska
Ryszard Majer
Robert Mamątow
Marek Pęk
Jarosław Rusiecki
Janina Sagatowska
Michał Seweryński
Wojciech Skurkiewicz
Krzysztof Słoń
Aleksander Szwed
Kazimierz Wiatr
Jacek Włosowicz
Alicja Zając